

BURSA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME MERKEZİ

FEN BİLİMLERİ

5. SINIF

5. ÜNİTE: IŞIĞIN YAYILMASI

6. ÜNİTE: İNSAN VE ÇEVRE

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SORULARI II

Sabahattin DÜLGER
İl Milli Eğitim Müdürü

Ekrem KOZ
İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı

Mehmet KÖYLÜ
ÖDM Ekip Sorumlusu

Soru/Etkinlik Yazarları

Serhan SARIOĞLU
Branş Koordinatörü

Sevgi KARATEPE
Ahmet KARATEPE

Gökhan YILDIZ
Mustafa SORKUN

Çiğdem ELDURAN
Fahriye AŞIK

Türkan ÇAKMAK
Hülya ŞEN DEMİREL

Özge KORKMAZ
Görsel Tasarım Uzmanı

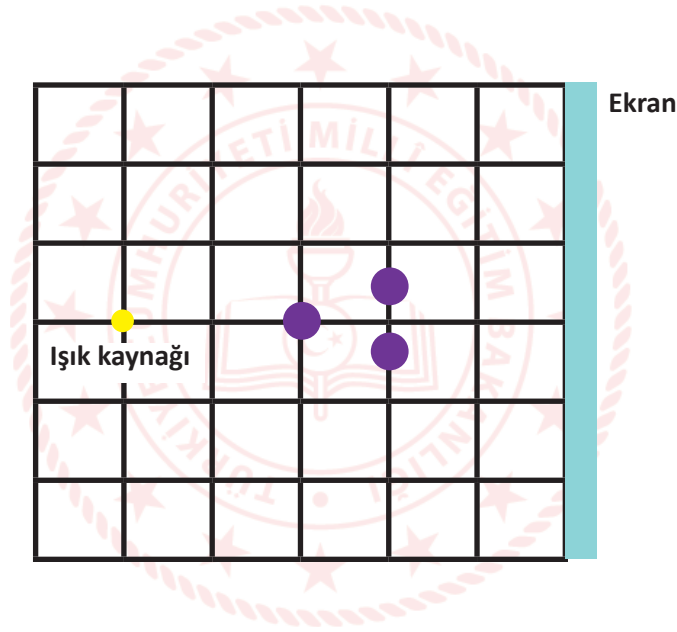
A. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

1. Yılmaz Öğretmen derste projeksiyon cihazıyla sunum yapmak için karanlık bir ortama ihtiyaç duymaktadır.

Bunun için aşağıdaki uygulamalardan hangisini yapmalıdır?

- A) Pencerenin olduğu yere tül perde asmak.
- B) Pencere camını buzlu cam ile değiştirmek.
- C) Pencerenin olduğu yere kalın ve koyu renkli perde asmak.
- D) Pencere camını çift cam ile değiştirmek.

2. Karanlık bir ortamda noktasal bir ışık kaynağı ve üç özdeş top şeklindeki gibi konumlandırılmıştır.

Tenis toplarının ekran üzerinde oluşturduğu gölge aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

A)

B)

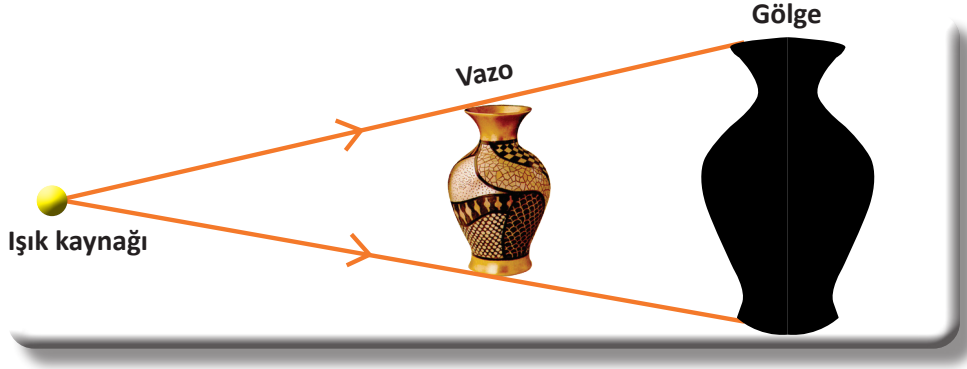
C)

D)

3. Bir öğrenci Fen Bilimleri dersinde bir vazonun gölgesini aşağıdaki gibi çiziyor.

Buna göre öğrencinin yaptığı bu çizimle ilgili olarak;

- I. Vazonun gölgesini doğru olarak çizmiştir.
- II. Işık kaynağı vazoya daha yakın olsaydı gölge boyu daha büyük çizilirdi.
- III. Işık kaynağından çıkan ışınların izlediği yolu doğru çizmiştir.

verilen ifadelerden hangileri doğrudur?

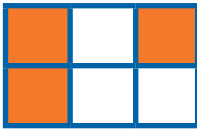
- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

4. Aşağıdaki tabloda bazı yüzeyler verilmiştir.

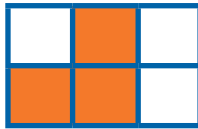
Durgun su	Buruşturulmuş alüminyum folyo	Halı
Ayna	Toprak	Mermer

Bu yüzeylerden ışık ışınlarının düzgün yansıma yaptığı yüzeyler boyandığında tablonun son görünümü aşağıdaki seçeneklerin hangisindeki gibi olur?

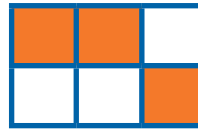
A)

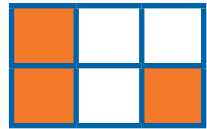
B)

C)

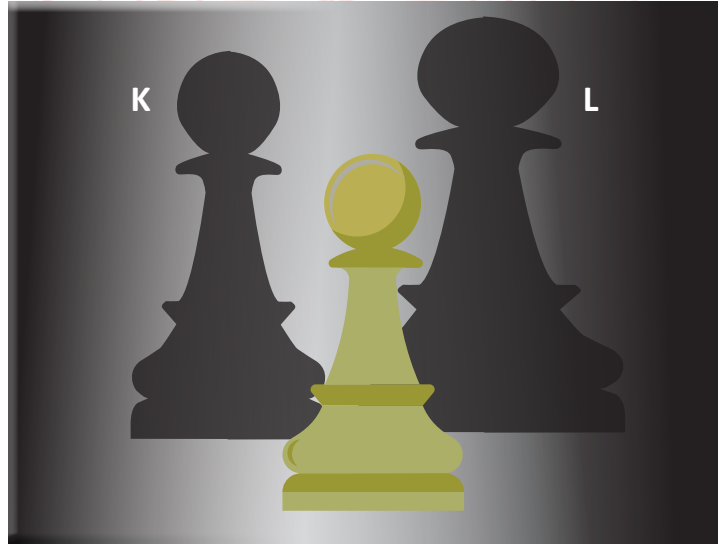
D)

5. Deniz, ışık kaynağının önüne bir cismi yerleştirmiş ve cismin gölgesini duvar üzerinde şekildeki gibi gözlemlemiştir.

Deniz daha sonra ışık kaynağının önüne şekildeki piyonu yerleştirmiş ve duvarda K gölgesini gözlemlemiştir. Piyonun ışık kaynağına olan uzaklığını değiştirdikten sonra L gölgesini elde etmiştir.

Buna göre Deniz'in gözlemleri sonucunda aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Cismin gölgesi kendi şekline benzer.
- B) Cisim ışık kaynağına yaklaştırılırsa gölgesinin şekli değişmez.
- C) Cisim ışık kaynağından uzaklaştırılırsa gölgesinin büyüklüğü değişir.
- D) Cismin gölgesinin büyüklüğü cismin büyüklüğünden büyük ya da küçük olabilir.

6.

İnsanlar tarafından bulundukları ortamlardan alınarak yeni bölgelere taşınan türlere yabancı tür denir. Örneğin kahverengi ağaç yılanı 2. Dünya Savaşı'ndan sonra Guam Adası'na getirilmiştir. Bu zehirli yılan türünün, birey sayısının her geçen gün artması sonucu adadaki 12 kuş türü ile 6 kertenkele türü ortadan kalkmış ve doğal yaşam dengesi hızla bozulmuştur. Bunun üzerine adaya zehirli fareler bırakılmış, ancak bunun da diğer birçok canlıyı öldürdüğü görülünce bu uygulamadan da vazgeçilmiştir.

Bu metine göre kahverengi ağaç yılanlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bu yılan türü Guam Adası'ndaki biyoçeşitliliğin artmasına katkı sağlamıştır.
- B) Yılan sayısının azaltılması için alınan önlemler diğer canlılara zarar vermiştir.
- C) Bu yılan türü insan faaliyetleri sonucu başka yerlere taşınmıştır.
- D) Bu yılan türü bulunduğu bölgenin doğal yaşam dengesini bozmuştur.

7.

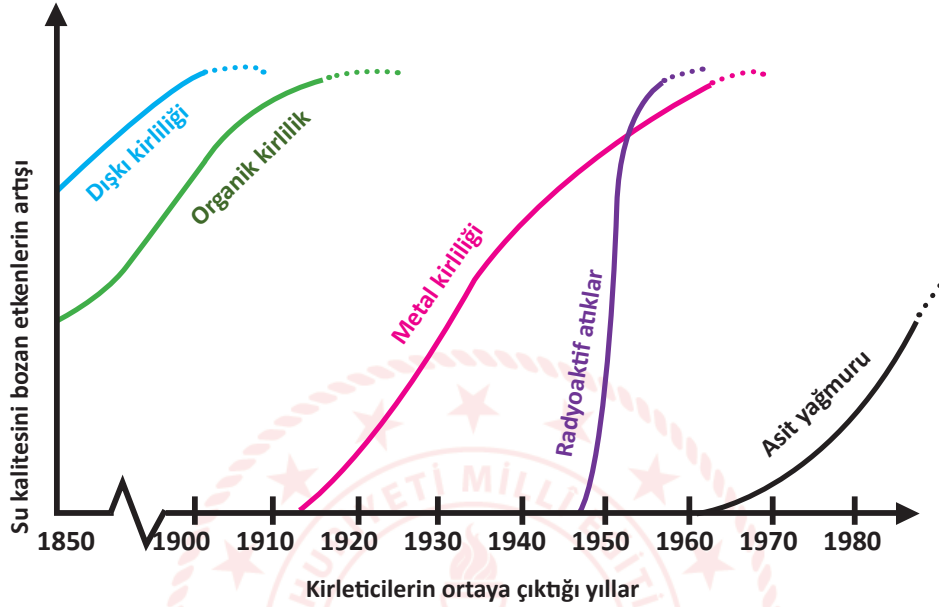
Yapılan bir araştırmaya göre Uludağ'da 791 adet bitki çeşidi bulunmaktadır. Bunların 104 tanesi sadece Türkiye'de, 31 tanesi ise sadece Uludağ'da yetişmektedir. Ayrıca Uludağ dünyada yok olma tehlikesi içinde olup koruma altına alınan 5 bitki türüne de ev sahipliği yapmaktadır. Uzmanlar turizm aktiviteleri yüzünden burada bulunan türlerin tehdit altında kalabileceğine dikkat çekiyor.

Uludağ'da bulunan bitki çeşitliliği ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sadece o bölgeye özgü bitki türlerine de ev sahipliği yapmaktadır.
- B) Bitki çeşitliliği insan faaliyetleri sonucunda risk altındadır.
- C) Dünyada nesli tükenmiş bitki türleri Uludağ'da koruma altına alınmıştır.
- D) Uludağ bitki çeşitliliği bakımından oldukça zengin bir bölgedir.

8. Tarih boyunca uygarlıkların su kıyısında yerleşim gösterdiği ve suyun, kültürü şekillendirdiği biliniyor. Gelişen teknoloji, sanayileşme, hızlı nüfus artışı gibi etkenler hem su kaynaklarının azalmasına hem de kirlenmesine sebep olmaktadır.

1850-1980 yılları arasında bazı kirleticilerin su kalitesine nasıl etki ettiği aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

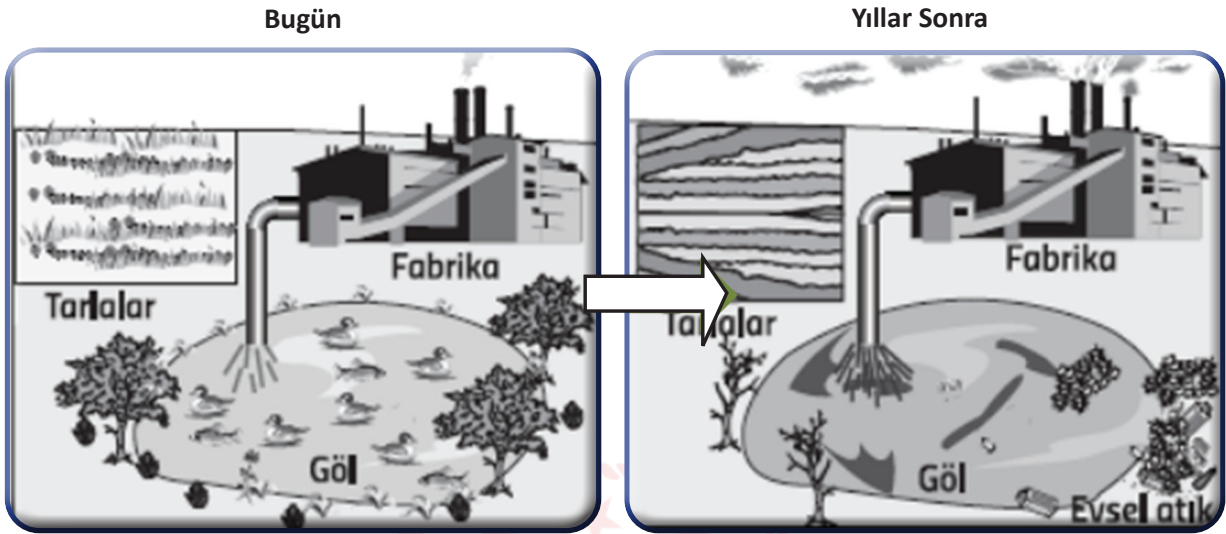
Grafikte yer alan bazı tarihlerde dünyada yaşanan önemli gelişmeler aşağıda verilmiştir.

- 1910'lu yıllar: Sanayi faaliyetleri genişledi.
- 1950'li yıllar: Nükleer denemeler başladı.
- 1960'lı yıllar: Motorlu araç sayısı ve kullanımı ile birlikte yakıt tüketimi de arttı.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Organik kirleticiler 1930 yılından sonra suya karışarak sudaki oksijen oranını azaltmıştır.
- B) Su kirliliğine sebep olan etkenlerin çok büyük bir kısmı insan faaliyetleri sonucu ortaya çıkmıştır.
- C) Nükleer denemeler sonucu oluşan radyoaktif maddeler suya karışarak su kalitesini düşürmüştür.
- D) Bilim, teknoloji ve saniyedeki gelişmeler çevre kirliliğini arttırmıştır.

9. Uzmanlar fabrika kurulacak bir alanın fotoğrafını çekmişler ve fabrika kurulursa ilerleyen yıllarda bu bölgede gerçekleşebilecek değişimlerle ilgili bir çizim yapmışlardır.

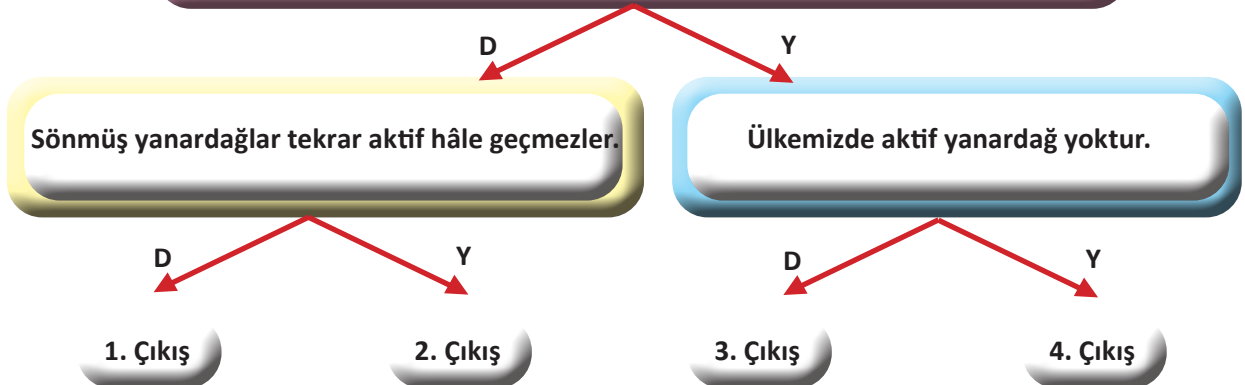

Buna göre uzmanların tahmin yürüttüğü durumla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Göle karışan fabrika atıkları canlı doğaya zarar verecektir.
- B) Tarlalarda kullanılan kimyasal gübreler göl ve yeraltı sularını kirletecektir.
- C) Fabrika bacalarından çıkan zararlı gazlar asit yağmurlarına neden olacaktır.
- D) Fabrikadaki atıkların geri dönüşümde kullanılması, çevrenin daha fazla kirlenmesine neden olacaktır.

10.

Yer altındaki sıcaklığı çok yüksek olan erimiş kayaların yer kabuğundaki açıklıklardan püskürerek dışarı çıkmasına volkanik patlama denir.

Volkanik patlamalarla ilgili verilen ifadeler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yönünde ilerlendiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

- A) 1. Çıkış
- B) 2. Çıkış
- C) 3. Çıkış
- D) 4. Çıkış

Cevap Anahtarı

A

1. C

2. A

3. D

4. D

5. D

6. A

7. C

8. A

9. D

10. B

